

Pivotlama

Ornek olarak film isimleri ve o filmlere verilmiş beğeni notlarını taşıyan bir veri tabanını işleyeceğiz. Verimiz üç ayrı dosyaya yayılmış halde. Üç tabloyu alttaki şekilde, merge komutu ile birleştiriyoruz - Pandas otomatik olarak ortak kolon ismini bulacak ve onun üzerinden birleştirimi yapacak.

```
import pandas as pd
unames = ['user_id', 'gender', 'age', 'occupation', 'zip']
users = pd.read_table('users.dat', sep='::', header=None, names=unames)
rnames = ['user_id', 'movie_id', 'rating', 'timestamp']
ratings = pd.read_table('ratings.dat', sep='::', header=None, names=rnames)
mnames = ['movie_id', 'title', 'genres']
movies = pd.read_table('movies.dat', sep='::', header=None, names=mnames)
data = pd.merge(pd.merge(ratings, users), movies)
```

data

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
Int64Index: 1000209 entries, 0 to 1000208
Data columns:
user_id      1000209  non-null values
movie_id     1000209  non-null values
rating       1000209  non-null values
timestamp    1000209  non-null values
gender       1000209  non-null values
age          1000209  non-null values
occupation   1000209  non-null values
zip          1000209  non-null values
title        1000209  non-null values
genres       1000209  non-null values
dtypes: int64(6), object(4)
```

Eğer erkeklerin en çok sevdiği ama kadınların en az sevdiği (ve hanımlar için tam tersi olan) filmleri bulmak istiyorsak, bu işlemi nasıl yaparız? Bu işlemi Pandas ile yapmak için ilginç bir takla atacagız. “Bir grubun en çok diğerinin en az” sorusu, onların bir filme verdiği ortalama notun farkının en büyük olması demektir. Bunu düşünebilmek önemli.

İkinci olarak bu işlemin kodlaması için ne gerekir? Bir çıkartma işlemi lazım. İdeal olarak bir kolonu (ya da satiri) diğerinden çıkartmak - bu tür toptan işlemler zaten Pandas ile çok hızlı.

Fakat verimiz halen o formatta değil. Her satır, tek bir film, tek bir kişi (cinsiyet) ve tek bir not için kaydedilmiş. Bizim ilgilendığımız analiz için biz film bazında için cinsiyet verisini *yanyana, değişik kolonlarda* gormeliyiz.

Peki nasıl? Cevap pivotlamak.

Pivotlamak bir kolonu (hatta birkaç kolonu) alıp onu x eksenini yapmak, aynı şekilde bir (veya birkaç) kolonu y eksenini yapmak anlamına gelir. Yani bir kolon üzerindeki tüm değerler okunur, ve kordinatmış gibi o eksene yayılır. Aynı şekilde diğer kordinat halledilir. Daha sonra bu iki

kordinattaki kesisim degerleri icin bir ucuncu numerik kolon secilir (ve onun uzerinden ek bir numerik islem de tanimlanabilir), ve Boylece pivotlama gerceklesmis olur.

Bizim pivot icin cinsiyet kolona yayilacak, film ismi satira yayilacak. Kesisim ise not ortalamasi (rating mean) olacak.

```
mean_ratings = data.pivot_table('rating', rows='title', cols='gender',
                                aggfunc='mean')
mean_ratings[:5]
```

gender	F	M
title		
\$1,000,000 Duck (1971)	3.375000	2.761905
'Night Mother (1986)	3.388889	3.352941
'Til There Was You (1997)	2.675676	2.733333
'burbs, The (1989)	2.793478	2.962085
...And Justice for All (1979)	3.828571	3.689024

Daha fazla ilerlemeden ufak bir ek islem daha yapalim, 250'den daha az not almis olan filmleri eyleyim.

```
ratings_by_title = data.groupby('title').size()
active_titles = ratings_by_title.index[ratings_by_title >= 250]
active_titles[:10]
```

```
Index(['burbs, The (1989)', '10 Things I Hate About You (1999)', '101 Dalmatians (1961)', '101 Dalmatians (1996)', '101 Dalmatians (2001)', '101 Dalmatians (2003)', '101 Dalmatians (2005)', '101 Dalmatians (2007)', '101 Dalmatians (2009)', '101 Dalmatians (2011)'], dtype=object)
```

Yapilan harekete dikkat: ratings_by_title.index uzerinde bir boolean filtreleme yaptik, yani [True, False..., True] gibi bir filtreleyiciyi Index **objesi** uzerinde kullandik. Bu niye isledi? Cunku .index cagrisi da sonucta bir dizindir, ve dizinler uzerinde istenen boolean filtrelemesi yapılabilir (her iki taraf ta ayni boyutta oldugu surece).

Devam edelim, simdi ortalama notlari ustteki yeni Index'e gore azaltalim (ve .ix kullanacagiz, cunku Index objesi satirlar uzerinde islem yapar ve .ix cagrisi satirlara erismek icin kullanilir), ve hanimlari en cok sevdigi filmlere bakalim,

```
mean_ratings = mean_ratings.ix[active_titles]
top_female_ratings = mean_ratings.sort_index(by='F', ascending=False)
top_female_ratings[:4]
```

gender	F	M \
title		
Close Shave, A (1995)	4.644444	4.473795
Wrong Trousers, The (1993)	4.588235	4.478261
Sunset Blvd. (a.k.a. Sunset Boulevard) (1950)	4.572650	4.464589
Wallace & Gromit: The Best of Aardman Animation (1996)	4.563107	4.385075
gender	diff	

```

title
Close Shave, A (1995) -0.170650
Wrong Trousers, The (1993) -0.109974
Sunset Blvd. (a.k.a. Sunset Boulevard) (1950) -0.108060
Wallace & Gromit: The Best of Aardman Animation (1996) -0.178032

```

Baylara pek tanidik gelmeyen bir liste. Simdi erkekler ve hanimlar begeni farkini hesaplayalim ve en buyuk farklar en ustte olacak sekilde siralama (sort) yapalim,

```

mean_ratings['diff'] = mean_ratings['M'] - mean_ratings['F']
sorted_by_diff = mean_ratings.sort_index(by='diff')
sorted_by_diff[:6]

```

gender	F	M	diff
title			
Dirty Dancing (1987)	3.790378	2.959596	-0.830782
Jumpin' Jack Flash (1986)	3.254717	2.578358	-0.676359
Grease (1978)	3.975265	3.367041	-0.608224
Little Women (1994)	3.870588	3.321739	-0.548849
Steel Magnolias (1989)	3.901734	3.365957	-0.535777
Anastasia (1997)	3.800000	3.281609	-0.518391

Dirty Dancing, *Grease* gibi romantik filmler ustte cikti. Simdi listeyi ters cevirelim ve en alta bakalim, orada baylarin en cok hanimlarin en az sevdigi filmler olmal,

```

sorted_by_diff[::-1][:15]

```

gender	F	M	diff
title			
Good, The Bad and The Ugly, The (1966)	3.494949	4.221300	0.726351
Kentucky Fried Movie, The (1977)	2.878788	3.555147	0.676359
Dumb & Dumber (1994)	2.697987	3.336595	0.638608
Longest Day, The (1962)	3.411765	4.031447	0.619682
Cable Guy, The (1996)	2.250000	2.863787	0.613787
Evil Dead II (Dead By Dawn) (1987)	3.297297	3.909283	0.611985
Hidden, The (1987)	3.137931	3.745098	0.607167
Rocky III (1982)	2.361702	2.943503	0.581801
Caddyshack (1980)	3.396135	3.969737	0.573602
For a Few Dollars More (1965)	3.409091	3.953795	0.544704
Porky's (1981)	2.296875	2.836364	0.539489
Animal House (1978)	3.628906	4.167192	0.538286
Exorcist, The (1973)	3.537634	4.067239	0.529605
Fright Night (1985)	2.973684	3.500000	0.526316
Barb Wire (1996)	1.585366	2.100386	0.515020

Burada da *Good, The Bad and The Ugly* gibi kovboy filmleri, ve buna benzer vurdulu kirdili filmler ya da enseye tokat turunden *Aptal ve Daha Aptal (Dumb & Dumber)* gibi filmler cikti. Ilginc bir analiz oldu. :)

Burada takip edilen mantiga, ve onun nasil Pandas islemlerina cevirildigine dikkat. “X grubunun en cok ama Y grubunun en az” turunde bir sorgu bir aritmetik fark hesabina cevrildi ve bir grup icin onemli olan kalemlerin en ustte, digeri icin en onemli olanin en altta olacagi akil edildi (en altta eksi degerler vardi tabii ki, bunun sebebini iyi dusunelim) ve sonuca varildi.

Yapay Ogrenim engin bir alandir, ama regresyon, siniflama gibi islemlerden once hala yapilabilecek ilginç ve onemli, ustteki gibi veri analizler var.

Kaynak

McKinney, W., Python for Data Analysis